

Liite 1 Hyvinvointikatsaus 2023 toimenpidematriisi **Luonnos**

Matriisissa on arvioitu toimenpiteiden toteuman tilannetta erilaisin värikoodein.

Toiminto ei ole toteutunut tai sitä ei ole vielä aloitettu vuonna 2023.

Toiminto on suunnitteluasteella tai aloitettu, mutta tuloksia ei vielä ole.

Toiminto on tehty suunnitellusti loppuun vuonna 2023, mutta kehitys jatkuu edelleen.

Joidenkin asioiden kohdalla esiintyy eri värikoodeja riippuen siitä, missä toteutuksen vaiheessa kyseessä oleva toiminto on.

Painopisteet

1. Asukkaiden osallisuus
2. Ehkäisevä toiminta ja oikea-aikaiset palvelut
3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden

Vuosittaisen raportoinnin yhteydessä arvioidaan toimenpiteiden toteutumista ja tarvittaessa niitä voidaan silloin täsmentää, laajentaa tai muuttaa.

1. Aukkaiden osallisuus				
TAVOITE	TOIMENPIDE	INDIKAATTORI	TOTEUMA	TILANNE 2023
Lisätään asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.	Kohdennetut kyselyt ja työpajat/asukasraadit.	Asukaskyselyjen ja työpajojen tulokset.	<p>Kaikki toimialat</p> <p>Avoin kunnan hankintailta järjestettiin alkuvuodesta.</p> <p>Kunnan strategian toteutumista koskeva kysely oli auki 14.8. - 1.9.2023. Henkilökunta ja luottamushenkilöt tavoitettiin sähköpostitse. Kuntalaisille kysely oli auki kunnan nettisivuilla ja facebookissa, minkä lisäksi tulostettuja lomakkeita oli kunnanvirastolla, kirjastolla ja kuntosali Lukkarissa.</p> <p>Toteutettiin Lapinjärvi 450-vuotta kysely kaikille kuntalaisille.</p> <p>Kouluissa on opeteltu parlamentaarisen päätöksenteon rakennetta, jossa koko oppilaskunta osallistuu päätöksentekoon sekä vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin aktiivisesti. Luokkakokoukset ja oppilaskunnan hallitus kokoontuvat säännöllisesti.</p> <p>Keväällä 2023 järjestettiin kunnan toinen Lapsiparlamentin kokous.</p>	

			Kirjastossa toimi kuntalaisista koostuva kirjaston kehittämisryhmä. Vuosittain on tehty kirjastopalvelujen asiakastyytyväisyyskysely.	
	Ihmislähtöisen ohjausryhmän kokoukset.	Kokousten määrä ja aiheet.	Kaikki toimialat Ihmislähtöisen kunnan ohjausryhmä on kokoontunut sekä kevät- että syyskaudella. Ohjausryhmän kokouksiin ovat kuntalaiset olleet tervetulleita osallistumaan. Ohjausryhmässä käsiteltiin mm. osallistavaa budjetointia, talousarviota, Lapinjärvi 450-vuotta juhluvuoden valmistelua ja yleisen viihtyvyyden lisäämistä.	
	Oppilaiden osallisuuskyselyt.	Oppilaiden mahdollisuus osallistua itseään koskevien asioiden käsittelyyn.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koulussa on vastattu useisiin kyselyihin vuoden aikana. Koulussa toteutetaan lukukausittain kysely koskien oppilaan kouluhyvinvointia sekä osallisuutta. Huoltajat vastaavat Koulun laatukyselyyn ja oppilaat Koulunkäynninkyselyyn. Kyselyn tulokset kootaan, tiedotetaan, reagoidaan ja seurataan pitkäjänteisesti.	
	Lapsiystävällisen kunnan (LYK) toimintamalliin valmistautuminen.	Lapsiystävällisen kunnan toimintamallin käyttöönotto.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Lapsiystävällisen kunnan toimintamallin käyttöönotto on edennyt Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisesti. Lapinjärven kunnan LYK-toimintasuunnitelmaa on toteutettu asetettujen tavoitteiden ja toi-	

			menpiteiden mukaisesti. UNICEF ja kunnan LYK-koordinaatioryhmä ovat 21.9.2023 pidetyssä 2. seurantatapaamisessa tarkastelleet yhdessä kehittämistyön etenemistä. Seuraava seurantatapaaminen syksyllä 2024.	
Vuorovaikutus asukkaiden, päätöksentekijöiden ja palveluntuottajien välillä	Kyläillat.	Kunnanjohtajan kyläillat ja kunnanjohtajan aamukahvit yrittäjille.	Kunnanjohtaja Kunnan johtoryhmä on ollut kuntalaisten tavattavissa kunnanvaltuuston kokouksien yhteydessä. Kunnanjohtajan aamukahveja yrittäjille on järjestetty sekä osana Lyckan-hankkeen yrittäjätapaamisia että erillisinä tapaamisina.	
	Yhdistysfooromit.	Yhteistyö kunnan, päätöksentekijöiden ja kolmannen sektorin välillä.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Järjestöfoorumi on järjestetty kaksi kertaa vuodessa.	
Yhteistoimintamallien monipuolistaminen.	Osallistava budjetointi perusopetuksessa ja nuorisotoimessa.	Lasten ja nuorten mahdollisuus vaikuttaa hankintoihin osallistavan budjetoinnin keinoin.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Hilda Käkikosken koulussa oppilaat osallistetaan yhdistysten ja eri toimijoiden lahjoitusten ja avustusten käyttökohdesuunnitteluun. Oppilaat ovat osallistuneet Porlamin toimipisteen saaman Taitotalon hallituksen lahjoituksen budjetointiin. Oppilaat ovat sekä Hilda Käkikosken koulussa että Kapellby skolassa tehneet aloitteita sekä yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä että luokkakokouksissa investointeihin ja budjetointiin liittyen.	
			Nuorisotoimen osalta osallistuva budjetointi on valmistelussa	

	Nuorisovaltuuston edustajien osallistuminen kunnan toimielinten kokouksiin.	Nuorisovaltuuston edustajien osallistuminen lautakuntien, jaostojen ja valtuuston kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Nuorisovaltuuston edustajat on nimetty kunnan eri toimielimiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.	
	Ikäihmisten osallistaminen vaikutusten arviointiin päätöksenteossa.	Kannanottojen ja annettujen lausuntojen määrä.	Johtoryhmä /vanhus- ja vammaisneuvosto Vanhus- ja vammaisneuvosto on ottanut kantaa alueellisten vanhus- ja vammaisneuvostojen kautta useisiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen laatimiin ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden palveluiden myöntämiseen liittyviin toimintaohjeisiin ja myöntämisperusteisiin. Vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle oman lausuntonsa hyvinvointialueen asiakasmaksujen viivästymisestä ja sen vaikutuksista ikäihmisten maksukykyyn. Vanhus- ja vammaisneuvoston edustajat on nimetty kunnan eri toimielimiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.	
2. Ehkäisevä toiminta ja oikea-aikaiset palvelut				
TAVOITE	TOIMENPIDE	INDIKAATTORI	TOTEUMA	
Ylläpidetään ja lisätään ehkäisevää toimintaa.	Kehitetään ennaltaehkäisevää toimintaa ikäihmisille.	Tehdyt toimenpiteet.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Lapinjärven kunta on hyväksytty mukaan kolmivuotiseen mentorointiohjelmaan Voimaa vanhuuteen. Ohjelman tavoitteena on kehittää iäkkäiden terveysliikuntaa. Mentoroinnin viimeinen toimintavuosi on 2024.	

			<p>Muistiluotsi on järjestänyt matalankynnykset muistineuvontaa ja vertaistukitoimintaa Lapinjärvellä.</p> <p>Liikunnallisen elämäntapa -hankkeen myötä liikuntaohjaaja/liikuntaneuvoja on tarjonnut maksutonta liikuntaohjausta ja liikuntaneuvontaa ikäihmisille. Lisäksi liikuntaohjaaja pitänyt kaikille avoimia ohjaus-/neuvontatapaamisia ja ohjattuja kuntosaliryhmiä sekä senioritanssiryhmää yli 65-vuotiaille.</p>	
	Tarjoamme liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia laajasti kunnan alueella.	Ohjatun toiminnan asiakasmäärät.	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Liikuntapalveluissa oli yhteensä 3530 asiakasta vuoden 2023 aikana.</p> <p>Koulupäivien yhteydessä on järjestetty Harrastamisen Suomen mallin kerhot, joissa tarjotaan mahdollisuuksia harrastaa ja liikkua. Oppilailta kysytään vuosittain toiveita kerhovalintoihin liittyen. Koulujen ja kolmannen sektorin yhteistyö on tiivistä harrastustoiminnan järjestämiseksi. Koulut tarjoavat tiloja koulupäivien jälkeiseen harrastamiseen. Hilda Käkköskosken koulu ja Kapellby skola tarjoaa talviurheiluvälineet käyttöön koko kaudeksi niille oppilaille, jotka eivät omista omia varusteita. Koulut tekevät yhteistyötä liikuntaneuvojan kanssa.</p>	

			Harrastamisen Suomen malli -hankkeen kerhoihin osallistui yhteensä 71 lasta (hankekaudella 2022–2023). Syyskaudella 2023 kerhoihin osallistui yhteensä 57 lasta.	
	Lisätään lapsiin kohdistuvan väkivallan tunnistamista ja keinoja toimia väkivaltaepäilytilanteessa henkilökunnan koulutuksen avulla.	Koulutustilaisuuksien määrä ja koulutustilaisuuksiin osallistuneiden määrä.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vuoden 2023 aikana ei ole osallistuttu koulutuksiin. Koulutukset on järjestetty vuonna 2021.	
Huomataan haavoittuvimmissa asemassa olevat palveluja suunniteltaessa.	Maahanmuuttajien kotoutumisen, osallisuuden, hyvinvoinnin ja hyvien väestösuhteiden edistäminen.	Kohdennetut toimenpiteet.	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Koulutuksellisen tasa-arvohankkeen avulla on tuettu haavoittuvassa asemassa olevia lapsia sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatukseen on palkattu kaksi resurssilastenhoitajaa ja kouluihin 3 koulunkäynninohjaajaa. Tukea tarvitsevien lasten sekä myös kaikkien haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten palvelut järjestetään kotikunnassa. Suomen harrastamisen malli hankkeen kerhoihin mahdollistetaan myös haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten osallistuminen.	

			<p>Kotouttamistyöhön otettiin käyttöön UMA-rekisteri.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa on toiminut ukrainankielinen ryhmävastaja 1.4.2022 - 16.6.2023 Ukrainasta tulleiden lasten tukena.</p>	
	Etsivän nuorisotyön työmuotojen monipuolistaminen.	Sovarin käyttöönotto.	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Sovari (etsivän nuorisotyön vaikutusmittari) otettiin käyttöön.</p> <p>Nuorisotyössä toteutettu kohdennettua pienryhmätoimintaa.</p>	
Edistetään hyvinvoinnin eri ulottuvuuksia.	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien määrä ja nimi	<p>Johtoryhmä</p> <p>Omaishoitajien kahvitilaisuus</p> <p>#BeActive viikko Vanhusten-viikko Ikiliikkuja viikko Unelmien liikuntapäivä</p> <p>Opetuspalveluissa tehdään vuosittain yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa ja koronaviruspandemian jälkeen yhä enemmän. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Marthorna, urheiluseurat, kyläyhdistykset, Agricola svenska församling ja Ampun 4H, Martat, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilman-suojeluyhdistys ry., kalastusseurat, uskonnolliset yhteisöt, Birdlife Suomi sekä kyläyhdistykset. Vanhempainyhdistykset</p>	

			on aktiivisesti edistänyt osaltaan lasten hyvinvointia yhdessä koulujen kanssa.	
	Yhdistykset.	IHKU-avustukset.	<p>Kunnanjohtaja / sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Hyvä Idea-avustuksia á 300 euroa on myönnetty kymmenelle hakijalle.</p> <p>Yhdistysavustuksia on jaettu noin 20 000 eurolla.</p>	
	Vertaistuki ja kokemusasiantuntijat.	Kokemusasiantuntijoiden käyttäminen muistiystävällisen taajaman suunnittelussa.	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Vuonna 2023 ei käytetty kokemusasiantuntijoita, koska ei suunniteltu tai tehty muistiystävällisen taajaman toimenpiteitä.</p>	
	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut hyvinvoinnin tukena	Järjestettyjen tapahtumien määrä ja nimi	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Kulttuuripalveluissa on järjestetty kulttuurimatka talvisirkukseen Helsinkiin, Leif Segerstamin konsertti Lindkoskella, Puistofestarit 2023, Veteraanipäivän juhla, talvisodan päättymisen juhla ja itsenäisyyspäivän juhla yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.</p> <p>Konsertti ikäihmisille syksyllä 2023.</p>	

3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden				
TAVOITE	TOIMENPIDE	INDIKAATTORI	TOTEUMA	TILANNE
Edistetään turvallista ympäristöä ja arjen turvallisuutta.	Rakennusten kunto ja sisäilma.	Sisäilmaprosessin kuvauksen loppuunsaattaminen ja sisäilmatyöryhmän asettaminen.	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Sisäilmaprosessi on kuvattu ja sisäilmatyöryhmä on asetettu.</p> <p>Hilda Käkikosken koulussa ja Kapellby skolassa tehdään tiivistä yhteistyötä kunnan teknisten palvelujen kanssa ja välitetään systemaattisesti tietoa sekä puututaan epäkohtiin yhdessä.</p>	
	Liikenneympäristö.	Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpiteet, liikenneturvallisuuustyöryhmätyöhön osallistuminen ja liikenteessä loukkaantuneiden määrä.	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Kunnan kaikki eri toimialat ovat osallistuneet liikenneturvallisuuustyöryhmän toimintaan. Lisäksi työryhmän työskentelyyn on osallistunut oppilasedustajat kaikista kouluista.</p> <p>Itä-Uudenmaan turvallisuustyöryhmä on seurannut kunkin kunnan oman toimenpideohjelman toteutumista.</p> <p>Loukkaantuneiden määrä vuonna 2023 oli 0.</p>	

	Arkiaktiivisuuden lisääminen.	Liikuntapaikkojen ja kuntopolkujen kehittäminen.	<p>Tekninen johtaja/ sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Skeittiparkkia kunnostettiin ja uudistettiin.</p> <p>Urheiluvälineitä on uusittu urheilukentällä. Järjestöjä on tuettu liikuntareittien ylläpidossa.</p> <p>Koulut tekevät tiivistä yhteistyötä urheiluseurojen ja yksityisten maanomistajien kanssa. Yhteistyön avulla varmistetaan sekä tuetaan lasten monipuolista liikuntaa luonnossa.</p> <p>Kirjastolle on hankittu lisää erilaisia liikuntavälineitä, joita kuntalaiset voivat lainata.</p>	
	Esteettömyys.	Muistiystävällisen taajaman kehittäminen ja esteettömyyttä edistävät tehdyt toimenpiteet.	<p>Tekninen johtaja ja johtoryhmä</p> <p>Vuonna 2023 ei suunniteltu eikä tehty toimenpiteitä muistiystävällisen taajaman edistämiseksi.</p>	
	Koulukiusaamisen vastainen työ kouluissa ja kiusaamisen vastaisen ohjelman käyttöönotto kouluissa.	Oppilaskyselyt.	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Kouluissa on käytössä KiVa-koulu-ohjelma jota hyödynnetään, kun kiusaamistilanteita selvitetään. Ohjelman avulla oppitunneilla tehdään ennaltaehkäisevää työtä sekä matalalla kynnyksellä puututaan oppilaiden konflikteihin. Kiusaamistilanteissa ja niiden selvittämisessä verkostoidutaan vanhempien kanssa.</p>	

			<p>Opetuspalveluissa KiVa-oppitunteja järjestetään joka vuosiluokalla osana ennaltaehkäisevää työtä. Luokkakokouksissa käsitellään koulun toimintakulttuuriin, ilmapiiriin ja sääntöihin liittyviä näkökulmia. Hilda Käkikosken koulussa kiusaamisesta voi raportoida myös seinällä olevan QR-koodin kautta tai Wilmaan formsilla. Kurinpitoportaisa edetään ja varmistetaan, että kiusaamiseen puututaan aktiivisesti ja tehokkaasti yhdessä vanhempien kanssa. Vanhempainyhdistys Laava on järjestänyt kiusaamisen vastaisen tapahtuman esiintyjineen koululaisille. Kouluissa kartoitetaan mahdollista kiusaamisen esiintyvyyttä jatkuvasti.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa toimitaan Kiusaamisen ja häirinnän vastaisen suunnitelman mukaisesti.</p>	
	Koulutukset henkilökunnalle lähi-suhdeväkivallan tunnistamisesta ja puheeksi ottamisesta.	Koulutustilaisuuksien määrä ja osallistujien määrä.	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Koulutuksiin ei ole osallistuttu vuonna 2023. Koulutukset on järjestetty vuonna 2021.</p>	
Ylläpidetään ja lisätään asumisympäristön viihtyvyyttä ja merkityksellisyttä.	Osallistetaan asukkaat ideoimaan ja suunnittelemaan alueita.	Suunnittelupajat ja muu osallistava toiminta.	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Ihmisystävällisen kunnan ohjausryhmässä sekä nettikyselyn avulla on kysely kuntalaisten näkemyksiä koirapuiston sijainnista.</p>	

	Muistiystävällisen taajaman kehittäminen.	Suunnittelupajat ja muu osallistava toiminta.	Tekninen johtaja Muistiystävällisen taajaman toteuttamista ei ole jatkettu vuonna 2023.	
Edistetään saavutettavuutta digitaalisia menetelmiä hyödyntäen.	Digiturvallisuus.	Tietoturvatusti koko henkilökunnalle ja ohjeiden ajan tasalla pitäminen.	Hallintojohtaja Henkilökuntaa ohjeistetaan säännöllisesti. Tietoturvatusti tehdään joka toinen vuosi. Kunnan kouluissa on otettu käyttöön LUUPPI/Edudata.io-sovellus. Sovelluksen avulla tarkistetaan ja hyväksytään yksilöllisesti kaikki oppilaiden käyttämät www-sivut, ohjelmistot ja sovellukset ennen niiden ottamista opetuksen käyttöön.	
	Kehitetään sähköisiä lomakkeita ja palautekanavia.	Tulokset ja toimenpiteet. Kehitetään sähköisiä palveluita	Johtoryhmä Opetuspalveluissa lähes kaikki lomakkeet, kyselyt sekä yhteydenpito tapahtuu verkossa kuitenkin niin, että varmistetaan yhdenvertaiset palvelut kaikille huoltajille. Lapset opetetaan käyttämään sähköisiä lomakkeita ja palautekanavia. Tarjoamme myös tukea huoltajille, jotta he tottuisivat käyttämään verkkopalveluita ja yhteydenpito olisi sujuvampaa. Whistleblowing-palautekanava on otettu käyttöön huhtikuun alusta. Suomi.fi-lomakepalvelua kehitetään edelleen.	

